

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การปกครองท้องถิ่นเป็นรากฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตย เพราะเป็นสถาบันฝึกสอนการเมืองการปกครองให้แก่ประชาชน ทำให้เกิดความคุ้นเคยในการใช้สิทธิและหน้าที่พลเมือง อันจะนำมาสู่ความศรัทธาเลื่อมใสระบอบประชาธิปไตย การปกครองส่วนท้องถิ่นจะทำให้ประชาชนรู้จักตนเอง เพราะเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งจะทำให้ประชาชนเกิดสำนึกในความสำคัญของตนเองต่อท้องถิ่น ประชาชนจะมีส่วนร่วมรับรู้ถึงอุปสรรค ปัญหา และช่วยกันแก้ไข้ปัญหาของท้องถิ่นตนเอง (โกจิษฐ์ พวงงาม,

2552 : 33)

ที่ผ่านมามาประเทศไทยได้พยายามส่งเสริมการกระจายอำนาจให้เกิดขึ้นอย่างจริงจัง นับตั้งแต่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 78 และมาตรา 282 ถึง มาตรา 290 ที่ได้กำหนดแนวทางการกระจายอำนาจแก่องค์กรปกครองท้องถิ่น ซึ่งมีสาระสำคัญคือ รัฐจะต้องให้ความเป็นอิสระแก่ท้องถิ่นตามหลักแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถมีอิสระในการกำหนดนโยบายการปกครอง การบริหาร การบริหารงานบุคคล การเงิน การคลัง และมีอำนาจหน้าที่ของตนเอง โดยเฉพาะ โดยรัฐบาลเป็นผู้กำกับดูแลองค์กรปกครองท้องถิ่นเท่าที่จำเป็นภายในกรอบของกฎหมาย รวมทั้งกำหนดควมวิสัยทัศน์การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น (สำนักงานคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. 2545 : 2)

จากนโยบายกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น เป็นการจัดการความสัมพันธ์ทางอำนาจหน้าที่ระหว่างราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาคและราชการส่วนท้องถิ่น ให้สอดคล้องกับเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป เมื่อสังคมมีการพัฒนาด้านต่างๆ ประชาชนจึงมีความคาดหวัง และเรียกร้องการบริการจากรัฐเพิ่มมากขึ้น ในขณะที่รัฐมีขีดความสามารถและทรัพยากรที่จำกัด ในการตอบสนองความต้องการของประชาชน จึงต้องมีการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น เพื่อลดบทบาทของรัฐในส่วนกลาง และเพิ่มอำนาจของท้องถิ่น โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของท้องถิ่น เพื่อที่จะตอบสนองการเรียกร้อง และความต้องการ

ท้องถิ่น ได้อย่างรวดเร็ว ทั้งถึง และตรงกับความเป็นจริงที่ชุมชนต้องการ การเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชนในระบอบประชาธิปไตย เป็นองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งของระบอบการเมือง เพราะการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนเป็นสิทธิที่จะละเมิดมิได้ และใช้แทนกันไม่ได้ ส่วนประเทศที่ด้อยและกำลังพัฒนาทางการเมืองเพื่อไปสู่ความเป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์แบบนั้น นักทฤษฎีและนักวิชาการด้านการพัฒนาการเมืองบางท่านมีความเห็นว่า การเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนเป็นองค์ประกอบสำคัญประการหนึ่งที่จะขาดเสียมิได้ในกระบวนการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะในการบริหารการปกครองระดับท้องถิ่น เพื่อที่จะทำให้การบริหารงานของแต่ละท้องถิ่นสามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นนั้นๆ ซึ่งประชาชนในแต่ละท้องถิ่นย่อมรู้ถึงความต้องการและปัญหาของตนเอง ได้ดีกว่าบุคคลอื่นซึ่งมิใช่เป็นคนในท้องถิ่นๆ การให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นจึงเท่ากับเป็นการยอมรับว่าความต้องการของประชาชนในแต่ละท้องถิ่นแตกต่างกัน และผู้ที่จะสามารถรู้ถึงความต้องการ และสามารถตอบสนองได้ตรงความต้องการก็คือประชาชนในท้องถิ่นนั่นเอง (กิติพงษ์ เร่งถนอมทรัพย์. 2550 : 2)

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 กำหนดให้มีการถ่ายโอนการให้บริการสาธารณะและงบประมาณลงไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นจำนวนมาก ทำให้ท้องถิ่นมีบทบาทที่สำคัญยิ่งต่อการพัฒนาประเทศและสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้แก่ประชาชน ดังนั้นการถ่ายโอนอำนาจสู่ท้องถิ่นเป็นการให้โอกาสประชาชนมีส่วนร่วม ในการบริหารงบประมาณที่ท้องถิ่นได้รับ และการจัดการงบประมาณสู่ท้องถิ่น ที่ผ่านมามีความต้องการของท้องถิ่นในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีมากกว่างบประมาณที่ได้รับจัดสรร แนวทางของการถ่ายโอนภารกิจของรัฐให้แก่ท้องถิ่น ได้มีการกำหนดความหมายของภารกิจที่ถ่ายโอน และหลักการทั่วไปในการถ่ายโอนภารกิจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการถ่ายโอนภารกิจทั้งสิ้น 245 เรื่อง มีส่วนราชการที่ถ่ายโอนภารกิจ 50 กรม ใน 11 กระทรวง กำหนดกลุ่มภารกิจที่จะต้องถ่ายโอนจำนวน 6 ด้าน คือด้าน โครงสร้างพื้นฐาน ด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต ด้านการจัดระเบียบชุมชน สังคมและการรักษาความสงบเรียบร้อย ด้านการวางแผนการส่งเสริมการลงทุนพาณิชยกรรม และการท่องเที่ยว ด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านศิลปวัฒนธรรมจารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น (สำนักงานคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. 2545 : 3-4)

ด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต แบ่งการถ่ายโอนภารกิจ ตามแผนการกระจายอำนาจ

ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง 2 ฉบับ ดังนี้ 1) แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2543 มีภารกิจถ่ายโอน จำนวน 103 เรื่อง มีส่วนราชการที่ถ่ายโอนภารกิจ จำนวน 26 กรม ใน 7 กระทรวง แบ่งเป็นกลุ่มภารกิจต่างๆ คือ ด้านการส่งเสริมอาชีพ ด้านงานสวัสดิการสังคม การสังคมสงเคราะห์พัฒนาคุณภาพชีวิต เด็ก สตรี คนชรา ผู้ด้อยโอกาส ด้านนันทนาการ การส่งเสริมกีฬา การจัดให้มีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ ด้านการศึกษา การจัดการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ ด้านการสาธารณสุขการรักษารักษาพยาบาล และการป้องกันควบคุมโรคติดต่อ ด้านการปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัดและการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย (สำนักงานคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. 2545 : 3-4) แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2551 มีภารกิจถ่ายโอน จำนวน 9 ภารกิจ 19 งาน/โครงการ/กิจกรรม มีส่วนราชการที่ถ่ายโอนภารกิจ จำนวน 7 กรมใน 5 กระทรวงแบ่ง เป็นกลุ่มภารกิจ ต่างๆ คือ แผนภารกิจด้านการส่งเสริมอาชีพ กลุ่มภารกิจการส่งเสริมอาชีพ การส่งเสริมอาชีพเลี้ยงสัตว์ แผนภารกิจด้านสวัสดิการสังคม กลุ่มภารกิจด้าน

การสังคมสงเคราะห์พัฒนาคุณภาพชีวิต การส่งเสริมคุณภาพชีวิต กลุ่มภารกิจด้านการส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ ควบคุมหอพักเอกชน แผนภารกิจด้านการศึกษา กลุ่มภารกิจจัดการศึกษาในระบบที่เป็นการจัดการขั้นพื้นฐาน จัดการศึกษาในระบบที่เป็นการจัดการขั้นพื้นฐาน การจัดการศึกษาอาชีวศึกษา กลุ่มภารกิจจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ห้องสมุด การบริการการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย แผนภารกิจด้านสาธารณสุข กลุ่มภารกิจการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรคและการรักษาพยาบาล การสร้างเสริมสุขภาพและการป้องกันโรคและการพยาบาลเบื้องต้น การพยาบาล

องค์การบริหารส่วนตำบลพานพร้าว อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย เป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่นได้รับการจัดตั้งขึ้นเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลพานพร้าว ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ซึ่งอยู่ในการกำกับดูแลของ นายอำเภอ ผู้ว่าราชการ และกระทรวงมหาดไทย โดยมีภารกิจอำนาจหน้าที่ภายใต้ระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับ และมติคณะรัฐมนตรี ที่เกี่ยวข้อง เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สำคัญต่อประชาชนในเขตตำบลพานพร้าว อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย ประชาชนทุกคนมีสิทธิ์ในการแสดงความคิดเห็นและความต้องการในการรับบริการสาธารณะจากองค์การบริหารส่วนตำบลพานพร้าว โดยที่ผ่านมาองค์การบริหารส่วนตำบลพานพร้าว มีการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ซึ่งเป็นเสมือนแผนการดำเนินงานในแต่ละปี ทั้งนี้ได้ผ่านการเสนอความ

ต้องการในการแก้ไขปัญหาของชุมชนผ่านการจัดทำเวทีประชาคม โดยกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ซึ่งถือเป็นกรอบการดำเนินงานที่สำคัญขององค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลพานพร้าว เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็กมีงบประมาณในการดำเนินงานในแต่ละปี ในที่มีหมู่บ้านในเขตรับผิดชอบทั้งหมดจำนวน 8 หมู่บ้าน ทำให้การดำเนินงานในแต่ละปีต้องมีการจัดสรรงบประมาณให้สมดุลและสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในทุกหมู่บ้านและขณะเดียวกันต้องจัดสรรงบประมาณบางส่วนสำหรับอุดหนุนส่วนราชการ เอกชน หรือกิจการอื่นเป็นสาธารณประโยชน์ ทำให้การดำเนินงานภายใต้งบประมาณที่จำกัดในแต่ละปี ไม่อาจตอบสนองความต้องการของประชาชนจากทุกหมู่บ้านได้ทั้งหมด

จากการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพานพร้าว อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย ที่ผ่านมา ได้รับรางวัลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านเกณฑ์การประเมินตามมาตรฐานการบริหารจัดการ (กระทรวงมหาดไทย. 2548 : 20) โครงการประเมินองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดการบริหารจัดการหุดประจำปี 2548 กระทรวงมหาดไทยและวิทยาลัยเทคนิคหนองคาย (2554 : บทคัดย่อ) ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการขององค์การบริหารส่วนตำบลพานพร้าว อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย โดยภาพรวมพบว่าประชาชนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 78.00 โดยงานที่มีความพึงพอใจสูงสุดคืองานจัดเก็บภาษี และด้านที่มีความพึงพอใจสูงสุดที่สุด คือ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและเมื่อพิจารณาในรายละเอียดของแต่ละงาน ได้ผลดังนี้

1. งานจัดเก็บภาษี โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และรายการที่มีความพึงพอใจสูงสุด คือ ความสุภาพ/เรียบร้อย ในการแต่งกายของเจ้าหน้าที่
2. งานโครงสร้างพื้นฐาน (ไฟฟ้า ถนน ประปา) โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และรายการที่มีความพึงพอใจสูงสุด คือ การจัดลำดับขั้นตอนการให้บริการมีความเหมาะสม
3. งานเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และรายการที่มีความพึงพอใจสูงสุด คือ การจัดบริการน้ำดื่มที่สะอาดและเพียงพอ

องค์การบริหารส่วนตำบลพานพร้าวแม้จะมีความพร้อมระดับหนึ่งในการดำเนินงานด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิตให้กับประชาชน แต่ในสภาพความเป็นจริงปัญหาสังคมในพื้นที่ยังคงมีอยู่อย่างต่อเนื่องและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ดังนั้นยังคงพบปัญหาในการดำเนินงานด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต ซึ่งก็ขึ้นอยู่กับความตระหนักการให้ความสำคัญในการ

ดำเนินงานด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้บริหารท้องถิ่นซึ่งคณะผู้บริหารแต่ละชุดต่างมี
 แนวนโยบายไม่แตกต่างกันมากนัก ส่วนใหญ่จะให้ความสนใจในด้านโครงสร้างพื้นฐานมาก
 เกินไป ดังจะเห็นได้จากนโยบายที่ว่า น้ำไหล ไฟสว่าง ทางดี และจะให้ความสนใจในด้านงาน
 ส่งเสริมคุณภาพชีวิตน้อยมากเพราะเป็นงานที่ไม่สามารถวัดผลที่เป็นรูปธรรมได้ ประกอบกับ
 งบประมาณรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล จำนวนบุคลากร ความรู้ความเข้าใจของ
 บุคลากร และการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งเป็นตัวแปรที่จะทำให้การดำเนินงานด้านงาน
 ส่งเสริมคุณภาพชีวิตให้กับประชาชนสำเร็จผลตามวัตถุประสงค์ของแต่ละภารกิจ จากการ
 ดำเนินงานด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ผ่านมา ในฐานะที่ผู้วิจัยเป็นบุคลากรขององค์การ
 บริหารส่วนตำบลพานพร้าว จึงเห็นความสำคัญและมีความสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นของ
 ประชาชนต่อการดำเนินงานด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบลพาน
 พร้าว อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย ซึ่งเป็นแนวทางหนึ่งในการติดตามประเมินผลการ
 ดำเนินงาน พร้อมทั้งให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลโดย
 ผ่านกระบวนการแสดงความคิดเห็น และ คาดหวังว่าข้อมูลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ สามารถ
 นำมาปรับปรุงพัฒนาการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลพานพร้าว ให้มีความเหมาะสม
 และสอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงของประชาชนและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านงานส่งเสริม
 คุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบลพานพร้าว อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านงานส่งเสริม
 คุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบลพานพร้าว อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย
 จำแนกตามหมู่บ้านที่อาศัยอยู่
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิตของ
 องค์การบริหารส่วนตำบลพานพร้าว อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย

สมมติฐานการวิจัย

ในการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านงานส่งเสริม
 คุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบลพานพร้าว อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย
 ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานของการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบลพานพร้าว อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2. ประชาชนที่อาศัยอยู่ในแต่ละหมู่บ้าน จำนวน 8 หมู่บ้าน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบลพานพร้าว อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย แตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานส่งเสริมคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบลพานพร้าว อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยนำกรอบการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 และแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2551 ซึ่งเป็นการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพานพร้าว อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย ในด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต ประกอบด้วยภารกิจ 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการส่งเสริมอาชีพ ด้านงานสวัสดิการสังคม สถาบันครอบครัวและสังคม, ด้านงานส่งเสริมสุขภาพ, ด้านการศึกษา, ด้านงานสาธารณสุข, และด้านส่งเสริมเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว (พระราชกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พุทธศักราช 2549-2551.)

2. ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ หมู่บ้านในเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลพานพร้าว อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย รวม 8 หมู่บ้าน ประกอบด้วย

- 2.1 หมู่ที่ 6 บ้านขอยไฮ
- 2.2 หมู่ที่ 7 บ้านโนนสง่า
- 2.3 หมู่ที่ 8 บ้านโนนสง่า
- 2.4 หมู่ที่ 9 บ้านหนองแวง
- 2.5 หมู่ที่ 10 บ้านพานพร้าว

- 2.6 หมู่ที่ 11 บ้านหัวทราย
- 2.7 หมู่ที่ 12 บ้านหัวทราย
- 2.8 และหมู่ที่ 15 บ้านโนนสง่า

3. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ใช้เวลาในการวิจัยระหว่างเดือน ธันวาคม 2554 - พฤษภาคม 2555

4. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

4.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่เป็นหัวหน้าครัวเรือน หรือตัวแทนหัวหน้าครัวเรือน ที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลพานพร้าว อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย จำนวนทั้งสิ้น 1,259 คน (ฝ่ายทะเบียนราษฎร อำเภอศรีเชียงใหม่. 2554 : 35)

4.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย นี้ ได้แก่ ประชาชนที่เป็นหัวหน้าครัวเรือน หรือตัวแทนหัวหน้าครัวเรือน ที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลพานพร้าว อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย จำนวน 304 คน กำหนดหาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร ทาโร่ ยามาเน่ (Yamane. 1973 : 125 ; อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 43)

5. ด้านตัวแปร

5.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ตำบลพานพร้าว อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย จำนวน 8 หมู่บ้าน ประกอบด้วยหมู่ที่ 6 บ้านขอยไฮ, หมู่ที่ 7 บ้านโนนสง่า, หมู่ที่ 8 บ้านโนนสง่า, หมู่ที่ 9 บ้านหนองแวง, หมู่ที่ 10 บ้านพานพร้าว, หมู่ที่ 11 บ้านหัวทราย, หมู่ที่ 12 บ้านหัวทราย และหมู่ที่ 15 บ้านโนนสง่า น

5.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบลพานพร้าว อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย โดยศึกษาองค์ประกอบของความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต 6 ด้าน

- 5.2.1 ด้านการส่งเสริมอาชีพ
- 5.2.2 ด้านงานสวัสดิการ สถาบันครอบครัวและสังคม
- 5.2.3 ด้านงานส่งเสริมสุขภาพ
- 5.2.4 ด้านการศึกษา

5.2.5 ด้านงานสาธารณสุข

5.2.6 ด้านงานส่งเสริมเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดคำนิยามศัพท์เฉพาะ ดังต่อไปนี้

1. ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกถึงความคิดเห็นที่มีเหตุผล อารมณ์

ความรู้สึก รวมทั้งแนวโน้มการกระทำ ของบุคคลที่มีต่อสิ่งของ บุคคล หรือสถานการณ์ ในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง แล้วแสดงออกมาโดยการพูดหรือเขียน และการแสดงออกดังกล่าวนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับภูมิหลังความรู้ ประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมของบุคคลนั้นๆ ซึ่งบุคคลอื่นอาจไม่เห็นด้วยก็ได้ ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพานพร้าว อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย ที่มีต่อผลการดำเนินงานด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบลพานพร้าว อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย

2. การดำเนินงาน หมายถึง การดำเนินงานด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิตขององค์การบริหารส่วนตำบลพานพร้าว อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 และแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2551 โดยการสอบถามความคิดเห็นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพานพร้าว แบ่งประเภทงานส่งเสริมคุณภาพชีวิตออกเป็นทั้งหมด 6 ด้าน ประกอบด้วย

2.1 ด้านการส่งเสริมอาชีพ ในที่นี้หมายถึงการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพานพร้าว เกี่ยวกับ การให้เงินอุดหนุนกลุ่มวิสาหกิจชุมชน เช่น กลุ่มแม่ข่าย กลุ่มทอเสื่อ ฯลฯ การให้เงินอุดหนุนกลุ่มอาชีพ การให้เงินอุดหนุนศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีทางการเกษตร การจัดตั้ง/การบริหารจัดการกองทุนธนาคารข้าว การจัดตั้ง/การบริหารจัดการกองทุนปุ๋ย ตำบล การให้เงินอุดหนุนศูนย์เรียนรู้สวนสมุนไพรตำบล การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรที่พืชผลทางการเกษตรได้รับความเสียหายจากภัยพิบัติทางธรรมชาติ

2.2 ด้านงานสวัสดิการ ในที่นี้หมายถึงการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพานพร้าว เกี่ยวกับ การจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ มีความสะดวก รวดเร็วในการให้บริการ การจ่ายเบี้ยยังชีพผู้พิการ มีความสะดวก รวดเร็วในการให้บริการ การจ่ายเบี้ยยังชีพผู้ป่วยเอดส์ มีความสะดวก รวดเร็วในการให้บริการ การเยี่ยมบ้านผู้สูงอายุ มีความเสมอภาคและเท่าเทียม

กัน ไม่เลือกปฏิบัติ การจัดงานวันสงกรานต์และผู้สูงอายุ การให้บริการไม่ยุ่งยากซับซ้อน และมีความคล่องตัว การจัดสร้างที่อยู่อาศัยให้ผู้ยากจนไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ เช่น การสร้างบ้านเทิดไท้องค์ราชันย์ การให้เงินอุดหนุนชมรมผู้สูงอายุ การให้เงินอุดหนุน โครงการสายใยรักครอบครัว

2.3 ด้านงานส่งเสริมสุขภาพ ในที่นี้หมายถึงการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพานพร้าว เกี่ยวกับ การดูแลสุขภาพประชาชน เช่น การตรวจสุขภาพประจำปีให้กับประชาชนเคลื่อนที่ การจัดให้มีการส่งเสริมการบริโภคไอโอดีน การให้บริการรักษาพยาบาลผู้ป่วยโรคเบาหวานและความดันโลหิต การส่งเสริมให้มีการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพทุกเพศทุกวัย เช่น การสร้างลานกีฬาชุมชน การดูแลสุขภาพเด็กและเยาวชน การให้เงินอุดหนุนกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่น

2.4 ด้านการศึกษา ในที่นี้หมายถึงการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพานพร้าว เกี่ยวกับ การให้ทุนการศึกษานักเรียนที่เรียนดีแต่ยากจนในเขตตำบล การปรับปรุงซ่อมแซมอาคารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนวัยเรียน การจัดให้มีการส่งเสริมพัฒนาผู้ดูแลเด็ก การจัดงานวันเด็กแห่งชาติ การจัดให้มีอาหารกลางวันสำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและโรงเรียนในเขตตำบลพานพร้าว อย่างเพียงพอ การจัดให้มีอาหารเสริม(นม)สำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและโรงเรียนในเขตตำบลพานพร้าว อย่างเพียงพอ

2.5 ด้านงานสาธารณสุข ในที่นี้หมายถึงการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพานพร้าว เกี่ยวกับ การจัดให้มีการรณรงค์ควบคุมป้องกันโรคไข้เลือดออก เช่น การพ่นหมอกควันกำจัดยุงลาย การแจกทรายอะเบท การจัดให้มีการรณรงค์ควบคุมป้องกันโรคติดต่อไข้หวัดนก การฉีดวัคซีนป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในชุมชน การจัดให้มีการรณรงค์ควบคุมป้องกันโรคติดต่อไข้หวัดใหญ่ การให้เงินอุดหนุนการดำเนินงานของ สปสช. การให้เงินอุดหนุนการดำเนินงานของ อสม.

2.6 ด้านงานส่งเสริมเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว ในที่นี้หมายถึงการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลพานพร้าว เกี่ยวกับ การให้เงินอุดหนุนการดำเนินงานหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง การให้เงินอุดหนุนการท่องเที่ยวหาดทรายแม่น้ำโขง การจัดให้มีการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์

3. องค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาพตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 มีฐานะเป็นนิติบุคคล ในการวิจัยครั้งนี้คือ องค์การบริหารส่วนตำบลพานพร้าว

อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย

4. ประชาชน หมายถึง หัวหน้าครัวเรือนหรือผู้แทนหัวหน้าครัวเรือน จำนวน 1,259 คน ในการวิจัยครั้งนี้คือ ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลพานพร้าว อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย (ฝ่ายทะเบียนราษฎร อำเภอศรีเชียงใหม่. 2554 : 35)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ข้อสนเทศที่ได้รับจากการวิจัยครั้งนี้ สามารถนำมาใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาปัจจัยต่างๆที่จะช่วยส่งเสริมให้องค์การบริหารส่วนตำบลพานพร้าว ดำเนินงานด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชนให้เกิดประสิทธิผลยิ่งขึ้น และเป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงาน ให้มีความเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น และเป็นข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
Rajabhat Mahasarakham University